

kunde have været reist Grunde nok imod Regjeringen, hvis denne ad administrativt Vei havde indladt sig paa en Omordning, som man for 4 Aar siden havde troet kun burde ske igjennem Lov. Men der er et Moment i Udkastets § 2, som viser, at det har været fornødent at forelægge et Lovudkast derom, og det er den Forfortning i Straffetiden, som maatte indtræde. Det er en Selsfølge, at det var en Nødvendighed, man ikke kunde tiltage sig, men Noget, som den lovgivende Magt maatte hjemle, og netop af den Grund lader der sig ikke af Udkastets Forelæggelse slutte til Noget, der skulde være imod Rigtigheden og Retfærdigheden af det, hvorom der her tales. Hvis jeg vilde affee fra de Betragtninger, der hos mig have fremkaldt den faste Overbeviisning, at det er retfærdigt at indrette Sagen saaledes, som Lovudkastet foreslaaer, saa er der ialtsald en Omstændighed, som maatte komme til — selv for dem, der vilde betragte Sagen anderledes — at gjøre Udslaget, og det er den, der blev fremhævet igaar af den ærede Rigsdagsmand fra Hjørring (Fischer); han meente, at naar Loven af 30te November 1857 bestemte med Hensyn til Mandsfangerne, at Straffarten for deres Vedkommende skal iværksættes paa den Maade, som i Loven fastsættes, nemlig ved Enkeltcelle, saa har den lovgivende Magt saa stærkt udtalt sin Erkjendelse af, at det er et Skridt, som fuldkommen retfærdig kan ske, at den vistnok ikke vil finde sig foranlediget til at træde tilbage. Jeg troer uden Hensyn til, hvorledes man vil opfatte Afgjørelsen af det Spørgsmaal, der maa gaae iforveien, saa har den nævnte ærede Rigsdagsmand netop stillet Sagen saaledes, som den med Hensyn til den praktiske Afgjørelse maatte stilles. Hvis det var Tilfældet, at Resultatet kom til at blive en Fravigen fra det, der er vedtaget med Hensyn til Grundsætningerne i Loven af 1857, saa er det Noget, der ligger aldeles nær — hvad der blev bemærket af den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns Amts 3die Valgkreds (Liebe) — at Sagen da stiller sig paa en anden Maade, som jeg ikke nærmere vil betegne med Hensyn til alle de Forbrydere, der gjennem Loven af 6te November 1858 og Loven af 30te November 1857 ere komne til at

udholde den paagjældende Straf paa en ganske anden Maade, end man vil antage, at der var bestemt i Loven. I Tugthuset henfodder der endnu et ikke ringe Antal af de Fanger, som ifølge Lov af 6te November 1858 fra Stokhuset bleve overflyttede til Tugthuset; man behøver ikke at føle Noget til før at gjøre det klart, at der, naar man vil tage Hensyn til, hvad de Paagjældendes Duffe kunde være, er foregaaet en Forandring, som vistnok ikke tilfredsstiller dem, og som vistnok hos Mange af dem fremkalder den Tro, at de der ere bleve stillede meget uheldigere, meget haardere end før, da de vare i Slaveriet; de, der ifølge Loven af 30te November 1857, ere hensatte i Enkeltcelle, ville saa kunne reise den samme Anse.

Under denne Sags Forhandling er det blevet meget stærkt fremhævet, hvorledes et Skrig over Uretfærdighed vilde, naar dette Lovudkast gik igjennem, lyde indenfor Straffeanstalterne, det er blevet fremhævet, hvorledes dette Skrig ikke vil indskrænke sig til at lyde indenfor Straffeanstalternes Mure, men at det vil komme til at gjenlyde udenfor; jeg vil blot henstille til det ærede Things Overveielse, hvorledes saadanne Klager over Uretfærdighed vilde stille sig, hvis man nu vedtog andre Regler end dem, hvorpaa man har bygget Lovene af 30te November 1857 og 6te November 1858. Jeg tilstaaer, at jeg ikke kan lægge nogen stor Vægt paa saadanne Klager over Uretfærdighed; Forbryderne have en sund Sands, som leder dem til at føle, at have de forset sig imod Loven, ere de hjemfaldne til Lovens Straf, de raisonneere ikke ad theoretisk Vei om, hvorvidt Staten handler ubillig eller uretfærdig imod dem; de have en levende Følelse af, at have de overtraadt Loven, skulle de straffes i Overeensstemmelse med Loven, og have de den Overbeviisning, at der ikke gaaes frem imod dem paa uretfærdig Maade, kan der ikke være Tale om, at der fra Statens Side stræbes efter at vise dem Maade, at vise dem en Velgjerning, men der kan kun være Tale om at gaae frem mod dem ad den Vei, som alle Retfærdighedshensyn, Alt, hvad der flaaer i Forbindelse med Opnaaelsen af Statens Dømmelighed, igjennem Straffelovgivningen, ganske nødvendig maa give Hjemmel til. I det jeg saa-